

Limit kadencji wójtów, burmistrzów i prezydentów miast – co sądzą Polki i Polacy

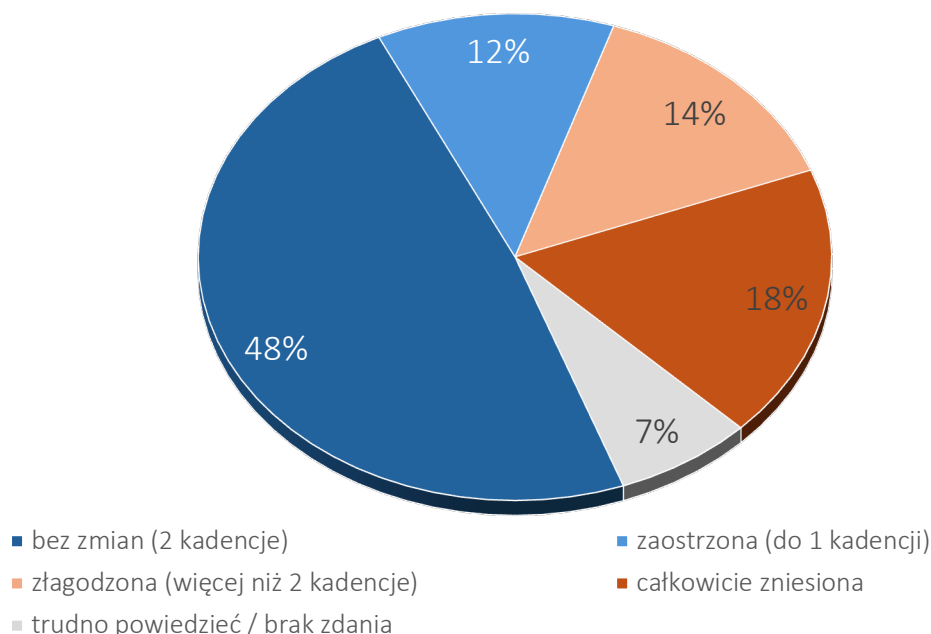
Debata o zniesieniu zasady, zgodnie z którą wójt, burmistrz lub prezydent miasta może pełnić funkcję najwyżej przez dwie kadencje z rzędu, wraca w ostatnich miesiącach na pierwszy plan polityki krajowej. W naszym ogólnopolskim badaniu „Barometr Lokalnego Kapitału Obywatelskiego” zapytaliśmy dorosłych Polaków, co o tej propozycji myślą. Wyniki są czytelne i warto je w toczącej się dyskusji uwzględnić.

Sześciu na dziesięciu dorosłych Polaków opowiada się za utrzymaniem obecnego limitu kadencji – lub jego wzmocnieniem.

Niemal połowa badanych (48%) chce, by zasada dwóch kadencji została bez zmian. Kolejnych 12% uważa, że powinna być jeszcze bardziej rygorystyczna – wystarczyłaby jedna kadencja. Łącznie daje to 60% poparcia dla utrzymania limitu kadencji w obecnej lub silniejszej formie.

Po przeciwnej stronie sporu znajduje się około jedna trzecia obywateli: 14% opowiada się za złagodzeniem zasady (dopuszczeniem więcej niż dwóch kadencji), a 18% – za całkowitym zniesieniem limitów. Zdania w tej sprawie nie ma jedynie 7% badanych. Oznacza to, że **propozycja całkowitego zniesienia limitu kadencji – obecna w bieżącej debacie – cieszy się dziś poparciem niespełna co piątego dorosłego Polaka.**

Czy zasada dwóch kadencji wójta, burmistrza, prezydenta miasta powinna...

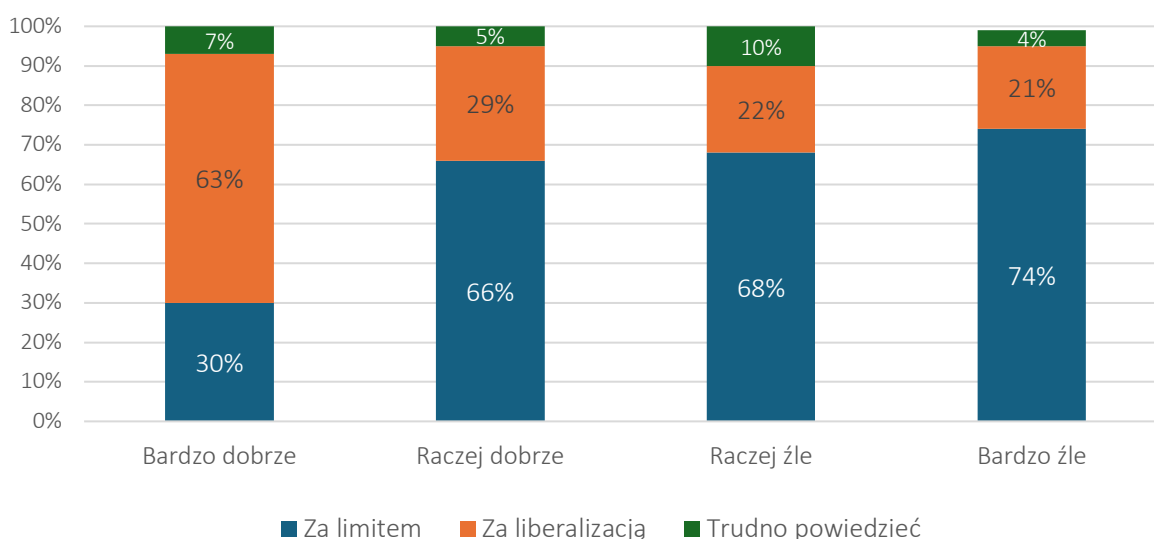

Opinia o limicie kadencji jest silnie powiązana z oceną własnych władz lokalnych.

Sam rozkład odpowiedzi to dopiero pierwsza warstwa wyników. Druga, być może istotniejsza, ujawnia się w analizach krzyżowych. Wśród respondentów oceniających pracę swojego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta bardzo dobrze, większość (63%) chciałaby zniesienia lub złagodzenia limitu. Wśród oceniających ją bardzo źle proporcje są niemal odwrotne – 74% jest za utrzymaniem obecnego ograniczenia lub jego zaostrzeniem. Podobnie zachowuje się różnica między tymi, którzy w 2024 r. głosowali na obecnie urzędującego włodarza (41% z nich popiera liberalizację reguły), a tymi, którzy oddali głos na innego kandydata lub kandydatkę (24%).

Wniosek nasuwa się sam: stanowisko Polek i Polaków wobec kadencyjności nie jest w istocie sporem o ustrój samorządu, lecz splata się z bieżącym doświadczeniem działań własnych władz lokalnych. Postulat zniesienia limitu cieszy się największym poparciem tam, gdzie obecny włodarz ma silne poparcie – a nie tam, gdzie obywatele mają ugruntowane przekonania o tym, jak powinna być zorganizowana demokracja lokalna.

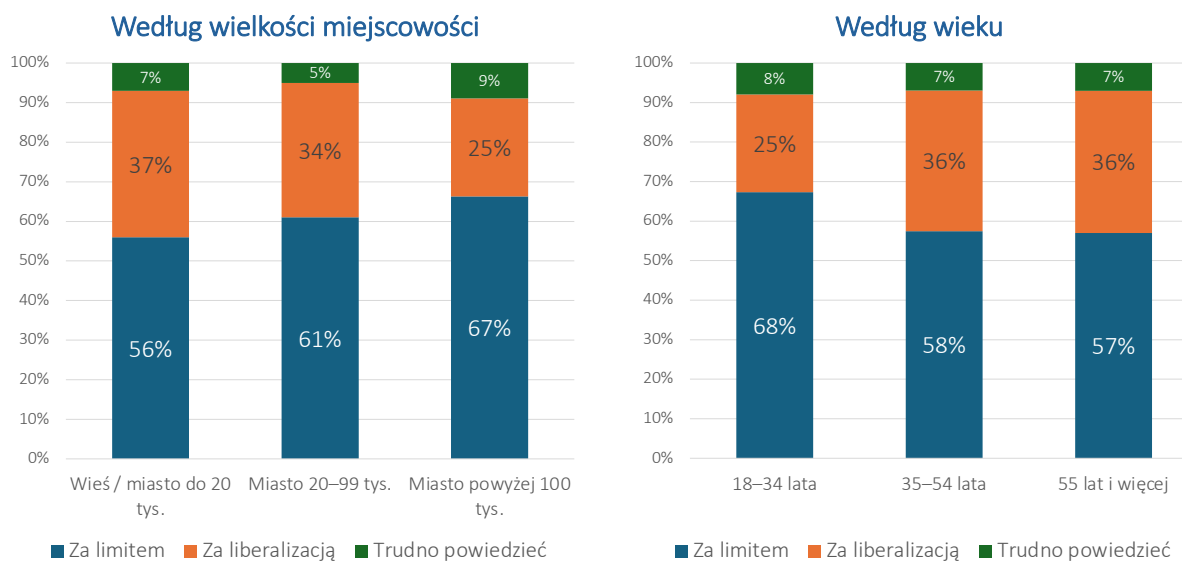
Stosunek do limitu kadencji a ocena pracy własnego wójta, burmistrza, prezydenta miasta

Najsilniejsze poparcie dla limitów kadencji widać w dużych miastach i wśród młodych dorosłych.

Trzecia obserwacja jest zaskakująca z punktu widzenia obiegowych przekonań. Im większa miejscowość zamieszkania, tym wyraźniejsze poparcie dla utrzymania ograniczeń. W miastach powyżej 100 tysięcy mieszkańców 67% badanych jest za zachowaniem lub zaostrzeniem limitu, a za jego zniesieniem opowiada się jedynie 13%. Na wsi i w miastach do 20 tysięcy mieszkańców za utrzymaniem lub zaostrzeniem limitu opowiada się 56% badanych, za jego całkowitym zniesieniem – 21%. Podobnie wygląda obraz pokoleniowy: wśród osób w wieku 18–34 lata limity popiera aż 68% badanych, a za pełnym ich zniesieniem opowiada się tylko 13%. W grupie powyżej 55. roku życia wskaźniki te wynoszą odpowiednio 57% i 21%. Krótko mówiąc – to właśnie młodzi wyborcy i mieszkańcy największych miast najmocniej obstają przy utrzymaniu obecnych ograniczeń.

Stosunek do limitu kadencji – według wielkości miejscowości i wieku

W badaniu pojawia się też głos często pomijany w debacie publicznej. Co ósmy respondent (12%) uważa, że dwie kadencje to zbyt długo i że wystarczyłaby jedna. Ten biegun opinii jest szczególnie widoczny wśród osób niezadowolonych z pracy własnych władz lokalnych – sygnał, że dla części obywateli problemem nie jest sama zasada limitu, lecz jej niewystarczająca rygorystyczność.

Co dalej w cyklu „Barometr Lokalnego Kapitału Obywatelskiego”?

To pierwszy komunikat z serii. W kolejnych odstępach pokażemy m.in. dane o zadowoleniu Polaków z funkcjonowania demokracji lokalnej oraz analizy lokalnego kapitału obywatelskiego – zaufania mieszkańców do siebie nawzajem i do władz, poczucia sprawczości w sprawach gminy oraz realnego zaangażowania w życie wspólnoty. Zapraszamy do śledzenia naszych kanałów oraz strony internetowej Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej (www.frdl.org.pl).

O badaniu

Badanie „Barometr Lokalnego Kapitału Obywatelskiego” zrealizował Instytut Badawczy ARC Rynek i Opinia w dniach 23 marca – 13 kwietnia 2026 r., na zlecenie Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej (FRDL). Wywiady przeprowadzono techniką telefoniczną (CATI) na ogólnopolskiej próbie 1010 dorosłych mieszkańców Polski, dobranej tak, by odpowiadała strukturze populacji pod względem płci, wieku, wykształcenia i wielkości miejscowości zamieszkania.

Prezentowane dane opisują rozkład opinii w całej populacji dorosłych Polaków. Badanie jest reprezentatywne na poziomie kraju, a nie na poziomie poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego – wyniki nie pozwalają zatem wnioskować o rozkładzie opinii w konkretnych gminach, miastach czy regionach. Maksymalny błąd statystyczny dla całej próby wynosi ok. ± 3 punkty procentowe przy poziomie ufności 95%. Pełny raport metodologiczny dostępny jest na życzenie.

KONTAKT DLA MEDIÓW: komunikacja@frdl.org.pl

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Reguńskiego

www.frdl.org.pl